

Семінар

Виховання дитини у першому семиріччі

Історія

У 2000р. ЮНЕСКО проголосила вальдорфську педагогічну систему педагогікою ХХІ сторіччя. За даними Союзу Вільних Вальдорфських шкіл (Штутгарт, Німеччина) сьогодні у 60 країнах світу налічується 1026 вальдорфських та Штайнер-шкіл та близько 2000 вальдорфських дитячих садків, розташованих на всіх континентах, які працюють на засадах вальдорфської педагогіки. На початку 90-х років. ХХ ст. з ініціативи групи українських педагогів-ентузіастів в Україні було відкрито: НВК "Школа вільного розвитку" (Харків, 1991 р.), вільна вальдорфська школа "Астр" (Одеса, 1991 р.), вальдорфська школа "Ступені" (Одеса, 1993 р.), вальдорфська загальноосвітня середня школа (Дніпропетровськ, 1995), які відповідали їх світогляду та непереборному бажанню зосередити зміст, форми та методи навчання особистості кожної дитини з урахуванням усіх вікових та індивідуальних особливостей, інтересів, нахилів та потреб.

Історія

Усі навчальні програми для вальдорфських шкіл України отримали схвалення з боку Міністерства освіти та науки України та рекомендовані до використання у навчальному процесі українських вальдорфських шкіл. Починаючи з 90-х років. XX ст. значно зріс інтерес до вальдорфської педагогіки з боку українських вчених та педагогів (О.Л. Топтигін, Г.П. Зубар, О. Боделан, О.М. Іонова, В. Зоц, А.Удод та багато інших). За період з 2000 по 2011 рік підготовлено 1 докторську та 5 кандидатських дисертацій, наприклад, «Науково-педагогічні засади навчально-виховного процесу в сучасній школі на ідеях вальдорфської педагогіки» (О.М. Іонова) та ін.

Основні особливості розвитку людини від народження до повноліття

3 епохи

	Від народження до зміни зубів (0-7 років)	Від зміни зубів до статевої зрілості (7-14 років)	Від статевої зрілості до раннього дорослішання (14-21 рік)
Коротка характеристика віку	Дитина як єдиний орган почуттів	Дитина-художник	Людина-дослідник
Ставлення дитини до світу	Світ добрий	Світ прекрасний	Світ правдивий
Закон розвитку та сприйняття	Приклад та наслідування	Слідування за улюбленим авторитетом	Слідування за своїм свідомим інтересом до пізнання світу, істини

Наслідування

Через наслідування дитина
опановує найважливіші
речі: ходьбу, промову,
мислення.

Вербальне виховання

Якщо наслідування не зводиться в принцип виховання дітей дошкільного віку з усіма наслідками, що випливають звідси, значить, дітям не дають можливість вчитися всьому по-своєму, а вихователі діють, виходячи з того, що дитина повинна засвоїти пояснення та вимоги дорослих. Але вона ще не набула того досвіду, який є у дорослих, отже, у неї не може бути й необхідного розуміння передумов. Тому наші пояснення часто залишаються просто словами, зверненими лише до розуму дитини. При цьому можливі два варіанти. Або дитина може дійти певного автоматизму, породженого страхом і покараннями, при чому викликати цей стан може навіть відчуття незадоволеності, що повторюється, що виникає у оточуючих його людей. Поведінка дитині настільки нав'язується ззовні, що вона втрачає свою індивідуальність. Або дитина починає чинити опір своїм вихователям, що може згодом перерости в хронічне протистояння. Хоча в цьому випадку дитина відстоює своє "я", вона відчувається ізольованою від оточуючих, самотньою, і це накладає глибокий відбиток на всі її відношення до світу.

Завдання віку

Перед фізичним тілом людини стоїть завдання, що принципово відрізняється від завдань інших епох: фізичні органи мають набути форми, має визначитися їх структурне ставлення. Пізніше піде лише зростання. Якщо будуть правильні форми, то вони й правильно зростатимуть. Те, що втрачено до семи років, вже неможливо ні відшкодувати, ні виправити все подальше життя. Повністю розвинені, здорові форми фізичного тіла є причиною становлення здорової волі. Радість від перебування у світі та від взаємодії з ним, щира любов, теплота оточуючих людей це ті сили, які виношують здорові форми фізичного тіла.

Почуття дотику

Передає переживання меж власного тіла у вигляді торкання. Почуття захищеності завдяки тілесному контакту. Довіра до життя.

Вказівки щодо турботи

- Чергування самотності та захищеності; ніжного тілесного контакту та спокійного надання дитини самому собі; вміння відпустити дитину так само важливо, як і носіння її на руках.

Шкідливі впливи

- Зовнішня турбота без дійсного внутрішнього прийняття дитини;
- Надлишок захисту чи не уваги;
- Дотик до дитини швидше для власного задоволення, ніж із любові до неї.

Почуття життя

Передає відчуття зручності, гармонію, відчуття того, що процеси погоджені між собою.

Вказівки щодо турботи

- Ритмічний перебіг дня
- Створення атмосфери довіри до життя
- Переживання міри та правильного моменту часу, тобто узгодженого порядку
- Радість під час прийому їжі

Шкідливі впливи

- Сварки, насильство, залякування
- Суєта, переляк
- Невдоволення
- Відсутність почуття міри
- Нервовість
- Відсутність взаємозв'язків між виконуваними діями

Почуття власного руху

Передає сприйняття власного руху, переживання свободи та почуття володіння собою у результаті володіння грою рухів.

Вказівки щодо турботи

- Давати дітям можливість діяти самим
- Зробити так, щоб у дитячій все можна було чіпати руками та було місце для вільної гри
- Осмислені рухи

Шкідливі впливи

- Ходити за дітьми по п'ятах і на кожному кроці їм щось забороняти
- Недолік спонукання до діяльності через пасивність та відсутність прикладу
- Повна нерухомість перед екраном гаджета
- Автоматичні іграшки, що перетворюють дитину на пасивного глядача.

Почуття рівноваги

Передає переживання рівноваги, врівноваження, моментів спокою, впевненість у собі.

Вказівки щодо турботи

- Рухливі ігри, гойдалки, ходіння на ходулях, стрибки і т.д.
- Спокій та впевненість при поводженні з дитиною
- Прагнення дорослого до внутрішньої рівноваги.

Шкідливі впливи

- Нестача руху
- Внутрішнє занепокоєння
- Депресія, песимізм
- Нудьга
- Занепокоєння
- Внутрішні протиріччя

A large, irregular teal watercolor splash is centered on a light gray background. The splash has a soft, textured appearance with varying shades of teal and some white highlights. A white rectangular border is superimposed over the center of the splash, containing the text.

ЖИВОПИС

Живопис та малювання

Діяльність зовні всередину та діяльність зсередини назовні.

Основні кольори

“Теплі” кольори

- кіновар
- золотистий жовтий
- ультрамарин

“Холодні” кольори

- кармін
- лимонний жовтий
- прусський синій

Живопис за віком

1. 2-3 роки - переживання одного кольору
2. 3-5 роки - три кольори
Експериментування з кольором
3. 5-7 років - робота з 6 основними кольорами.
Індивідуальний вибір фарб.
4. Якщо дитині важко або вона не знайома з живописом-робота з одним кольором.

Важливо!

Чим більше енергії вчитель вкладає в свій власний розвиток, тим більший педагогічний ефект це має.

Час для запитань

Всі питання, які виникли, ви можете задати
в нашому телеграм-каналі: t.me/waldorf_doma